

נר שני: מוסיף והולך

חנוכה חלוצי

מעמד קבוצתי ~ משפחתי

נר ראשון: שהחיינו

סדר הדלקת נרות חנוכה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁעָשָׂה נְסִים לְאַבּוֹתֵינוּ וְלְאֲמוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזַמן הַזֶּה:

רק בהדלקת נר ראשון:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁהֲחַיְנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגַּעְנוּ לְזַמן הַזֶּה:

הנרות הללו שאנו מדליקין,

הנרות הללו שאנו מדליקין

על הניסים ועל הנפלאות

ועל התשועות ועל הנחמות

שעשית לאבותינו, שעשית לאמותינו

בימים ההם, בימים ההם, בימים ההם, בזמן הזה.

נשתף:
מנהג חנוכה שאהוב
עלי מילדותי (בית
הורי, סביבת מגורי,
קהילתי)

בחנוכה נדלק משהו בתוכי. ואני צריך פחות לחפש אור וחום בחוץ.
מרגיש יותר בן חורין לבחור מחדש.

נר הוא ביטוי של חום אינטימי. קירבה עדינה. הוא משהו שקשור
ליחסים קרובים. שקטים. חמים. החום הפנימי הזה הוא אוצר.

להכניס מקל בגלגלים המטורפים של ההרגל שדוחפים אותי שוב
ושוב לעשות את אותם הדברים ולא מתוך בחירה אמיתית.

יותר חום והתבוננות. לעשות את מה שעשיתי אתמול. אבל מחדש.
(אביתר בנאי, מתוך פוסט בפייסבוק)

שנו חכמינו:
מצות חנוכה - נר איש וביתו (נר אחד לכל המשפחה)
והמהדרין (מקפידים) - נר לכל אחד ואחד
והמהדרין מן המהדרין -
בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמונה, מכאן ואילך פוחת
והולך ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף
והולך.
(בבלי שבת, כ"א ע"ב)

יחד לב אל לב

נפתח ונראה תלאור שבשמיים

יחד לב אל לב

נפתח בתקווה לאהבה

איך שהלב נפתח

חובק את העולם

ובקריאה גדולה

נשיר לאהבה

אימרו הכל אפשר

זה לא מאוחר

השחר כבר עלה

זמן לאהבה

יחד לב אל לב...

ורק אם נאמין

ובלי שום דאווין

בדרך העולה

זה שיר לאהבה

יחד לב אל לב...

(שיר לאהבה / גאיה ודין דין אביב)

נשתף:
תכונה שיש בי,
ואני רוצה להרבות
בעולם

נר רביעי: שמן

שימו שמן, שמן זית,

נרות הדליקו, יהי אור בבית.

אור לנו! דרוור לנו!

על כן נאירה ועל כן נשירה

שמונה ימים שירת האור.

שימו שמן, שמן זית,

נרות הדליקו, יהי אור בבית.

(לזין קיפניס, לחן עממי)

נשתף:
אילו "צירים חורקים
אצלי" וארצה "לשמך"
(התנהגויות, מערכות
יחסים...)

סופגניה ולביבה
הסופגניה והלביבה נאכלות בחנוכה בשל היותן מטוגנות בשמן, לזכר
נס פך השמן שנמצא בבית המקדש. מתברר שלכל עדה יש את הבצק
המטוגן שלה: דונטס, צ'ורוס, ספינג', לנגוש, ועוד ועוד - כולן צורות
של סופגניות הנאכלות בכל העולם כשהן מטוגנות בשמן עמוק. גם
ללביבות יש גרסאות רבות, אלו העשויות מירקות ואלו העשויות
מגבינות. הנה מתכון ללביבות שניתן להכין בקלות.

לביבות אשל לחנוכה

חומרים:

גביע אשל או יוגורט אחר

ביצה אחת

3 כפות סוכר

1 כפית תמצית וניל

1 שקית סוכר וניל

1/4 כפית סודה לשתייה

3-5 כפות קמח גדושות

(תלוי בדלילות של היוגורט)

מעט שמן לטיגון

אופן ההכנה:

נערבב את כל החומרים, מלבד הקמח,

עד שהסוכר ימס.

נוסיף את הקמח אט אט, עד שנגיע

למרקם הרצוי (מעט סמיך יותר

משמנת).

נחמם מחבת על אש בינונית ונרסס

מעט בשמן. נשים כף מהבלילה. נהפוך

כשנראה שהשוליים של הלביבה

מזהיבים ובוועות אוויר מתגבשות).

נטגן משני הצדדים ונאכל בתאבון.

נר שלישי: אור

באנו חושך לגרש.

בידינו אור ואש.

כל אחד הוא אור קטן

וכולנו אור איתן.

סורה, חושך!

הלאה, שחור!

סורה מפני האור.

(שרה לוי-תנאי, עמנואל עמירן)

נשתף:
"אור" בחיי -
עיסוק שהוא מקור
שמחה, אושר
והארה עבורי

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי־אֹר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קֶרָא
לַיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
(בראשית א, ג-ה)

ואם היה לי קצת עצוב

אולי למדתי מזה משהו חשוב

כי בסוף כשזה נגמר

יש סיבה לכל דבר

לבד בתוך כל הטרורף

אני חושב איך שהזמן יכול לעוף

אבל בסוף כשזה נגמר

יש סיבה לכל דבר

אור גדול מאיר הכול

ויותר כבר לא צריך לשאול

אני בא ללמוד ממה שטוב ולחיות

להתחיל הכול מהתחלה

כמו לנשום בפעם הראשונה

אני כאן, אנלא מתבזבז יותר

(אור גדול / אמיר דדון)

נר חמישי: המדליקה.

נר שישי: גבורה

בן זומא אומר: איזהו גיבור שבגיבורים - זהו הכובש את יצרו
יש אומרים: מי שעושה שונאו - אוהבו.

(אבות דרבי נתן נוסח א', כ"ג)

נר לי, נר לי, נר לי דקיק.
בחנוכה נרי אדליק.
בחנוכה נרי יאיר.
בחנוכה שירים אשיר
(ליון קיפניס, דניאל סמבורסקי)

"המדליק נר מנר - זה דולק וזה אינו חסר" (במדבר רבה, פרשה י"ג)

לאור הנר תכונה ייחודית: הדלקת נר נוסף לא מפחיתה או מעמעמת את אורו של הנר המדליק.

נשתף:
"אור" שקיבלתי
ממישהו בקבוצה

נשתף:
סיפורי התגברות,
גבורה ואומץ
בחינו

חידון לחנוכה: היכנסו ותהנו

בוא נפזר את מסך הערפל
בוא נעמוד באור ולא בצל
עד מתי נמשיך לברוח
אל משחקים של כוח
מותר לך לבכות לפעמים
כשמשהו נשבר בך בפנים
ספר לי קצת על רגעי הפחד
קל הרבה יותר לפחד ביחד
וכשרוחות קרות יסערו בחוץ
אשלח בך אש חמה
יום אחד אולי תפסיק לרוץ
בין הצללים בנשמה
בוא נפזר את מסך הערפל
בוא נעמוד באור ולא בצל
עד מתי נמשיך לברוח
אל משחקים של כוח
מותר לך לרעוד לפעמים
כשמשהו נפלא קורה בפנים
ספר לי קצת על רגעי האושר
עד שיעלה עלינו הבוקר
וכשרוחות קרות יסערו בחוץ
אשלח בך אש חמה
יום אחד אולי תפסיק לרוץ
בין הצללים בנשמה
(בוא / מירי פייגנבוים, רמי קליינשטיין)

נר שמיני: נושאים לפידים

נר שביעי: חג הבנות (עיד אל-בנאת)

זהו חג שנחגג בחלק מהקהילות היהודיות במזרח התיכון בראש חודש טבת, בימי חג החנוכה. החג מעלה על נס את העוצמה הנשית: הגבורה, החוכמה והאחוזה של נשים לאורך הדורות. החג השתמר בקרב קהילות תוניסיה, ג'רבה, לוב, אלג'יריה, מרוקו, ועוד. נשים, נערות וקשישות מתאספות לחגיגה שבה הן לומדות, רוקדות, שרות ושלוחות מנות אישה לחברתה.

אנו נושאים לפידים
בלילות אפלים
זורחים השבילים
מתחת רגלינו
ומי אשר לב לו הצמא
לאור -
ישא את עיניו
וליבו אלינו, לאור -
ויבוא!
נס לא קרה לנו -
פך שמן לא מצאנו,
לעמק הלכנו,
ההרה עלינו,
מעינות האורות הגנזים גילינו.
נס לא קרה לנו -
פך שמן לא מצאנו,
בסלע חצבנו עד דם -
ויהי אור!

הנס של הלב האמיץ (אהרן זאב, מרדכי זעירא) - שיר חנוכה ציוני אשר נכתב בשנות ה-30 של המאה ה-20. השיר מתאר עבודה קשה ומאומצת עד הגשמת המטרה, ללא התערבות או עזרה של נס אלוהי.

נגיד שאין פחד יותר
רק הרגע הזה עכשיו
נגיד שרק שתינו פה
עולות מטפסות בהר
נגיד שאין טעם יותר להסתיר
איזו אמת מיוחדת
בואי נרוץ מפה מהר
מפה מהר
בואי, נרוץ לשדות, שמיים יפתחו
ננשום אויר כנוע, לנוע נוע
בואי, עכשיו זה קורה
זה לא במקרה
ששדה מתגלה והאור מתבהר
והשקט גובר
נגיד שעולם מתגלה עלינו עכשיו
ואין צורך לומר מילים שזמן נגמר
נגיד שהסכמת לוותר
על חומות מגדלים בשמיים
בואי נרוץ מפה מהר מפה מהר
שמש בעיניים רגליים יחפות במים
לו רק תעשי צעד אחד
פסיעה אחת והגענו
כל העולם ירוץ בשבילך
(שדות / נרקיס)

יהודית / אסתר שקלים
כְּשֶׁהִסְרֹתִי
אֶת רֵאשׁוֹ שֶׁל הַלּוֹלֶפֶרֶן
וְאֶסְפְּתִיו אֶל עַמּוּי
בְּקִשְׁתִּי לְהִסִּיר
גַּם אֶת הָאוֹת
שֶׁטִּבְעַתֶּם בְּמִצְחִי
כְּאִשָּׁה
וְלֹאֲסַפּוֹ אֶל מִקְסְמֵי-הַשָּׂאֵל
אֶמֶר מֵעֵתָה
לֹא קֵלָה דַעְתָּן שֶׁל נָשִׁים
הַרְבֵּה שִׂיחָה עִמָּן וְתַחֲכִים
וְלִבְנֵיךָ שֵׁנָן
אֶל תִּגְדּוּ בְּדָן
אֶל תִּבְשְׂרוּ בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם:
"זֹאת
גְּבֵר שֶׁבְּגֵבְרִים!"
אָמְרוּ:
"זֹאת אִשָּׁה!"
פְּשׁוּט
אִשָּׁה.

נשתף:
דמות שמביאה
אור לחיינו

נשתף:
איזה "לפיד"
אנחנו נושאים. ות
קבוצה?

יש צורך באנשים עזי-נפש, משוחררים
ממשפטים קדומים. אנשים שיכולים
ורוצים לחשוב בראשיהם הם, ואינם
עבדים מיכניים למחשבות קפואות, וזה
- הקשה ביותר.
קל לחצוב חוק לאדם: חיה לפיו. יותר
קשה לחיות בדפוסי חיים חצובים. אך
הקשה ביותר לפלס דרכי חיים לעצמנו,
אגב ביקורת עצמית מתמדת.
נראה לי, שזוהי הדרך המוסרית היחידה לקבוע חוק לאדם. ורק בדוך
זו יש ואפשר לבנות חיים חדשים, חיים שלמים.
חנה סנש

רק בדוך
זו יש ואפשר לבנות חיים חדשים, חיים שלמים.
חנה סנש